

ПЕРСОНАЛІЗОВАНІ ТЕСТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ КОМП'ЮТЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Ксенія КУГАЙ,

доцентка кафедри філології та перекладу,
Київський національний університет технологій та дизайну,
здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Сучасна вища освіта вимагає впровадження інноваційних підходів до навчання, які враховують індивідуальні особливості здобувачів освіти. Особливо це стосується підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій, для яких знання іноземної мови є важливим інструментом професійного розвитку та міжнародної комунікації. У цьому контексті персоналізовані тести виступають ефективним засобом індивідуалізації навчання, оскільки дозволяють адаптувати зміст і складність завдань відповідно до рівня знань, стилю навчання та професійних інтересів здобувачів.

Актуальність дослідження обумовлена необхідністю пошуку дієвих методів оптимізації процесу опанування іноземної мови в умовах цифровізації освіти. Використання персоналізованих тестів сприяє підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти, розвитку їхньої автономності та ефективному формуванню професійно орієнтованих мовних навичок.

Персоналізовані тести – це інструмент оцінювання, що адаптується до індивідуальних особливостей здобувачів освіти, враховуючи їхній рівень знань, стиль навчання та професійні інтереси. На відміну від стандартних тестів, адаптивні системи тестування уможливають коригування складності завдань у реальному часі, надання варіативних форматів відповідей та інтегрування професійно орієнтованої лексики.

Особливо актуальним використання персоналізованих тестів є для студентів комп'ютерних спеціальностей, адже їхнє навчання вирізняється високим рівнем технічної складності та необхідністю постійного оновлення знань. Застосування тестів, що містять спеціалізовані терміни, професійно спрямовані ситуаційні завдання та інтерактивні елементи (наприклад, кодування або роботу з технічною документацією англійською мовою), сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу [2].

Персоналізоване тестування також сприяє розвитку автономності здобувачів освіти у процесі навчання. Завдяки алгоритмам адаптивного оцінювання студенти отримують зворотний зв'язок у режимі реального часу, що дає їм змогу самостійно коригувати освітню траєкторію, акцентуючи увагу на складних аспектах.

Такий підхід до тестування сприяє не лише оцінюванню рівня знань, а й формуванню індивідуальної освітньої траєкторії, що робить процес опанування іноземної мови більш гнучким та ефективним.

Впровадження персоналізованих тестів в освітній процес студентів комп'ютерних спеціальностей може здійснюватися за допомогою різних цифрових платформ, які підтримують адаптивне тестування. Серед таких платформ – Moodle, Quizizz, Kahoot, а також спеціалізовані системи на основі штучного інтелекту (наприклад, Duolingo English Test).

Широкі можливості для персоналізованого тестування має платформа Moodle, яка активно використовується в Київському національному університеті технологій та дизайну. На цій платформі розміщено всі робочі програми з кожної дисципліни, силабуси, навчально-методичні матеріали та тести у форматі Moodle, що забезпечує безперервність освітнього процесу [4]. Студенти, зокрема ті, що навчаються за комп'ютерними спеціальностями, мають змогу проходити тестування в зручний для них час, отримувати автоматизований аналіз результатів і коригувати свою освітню траєкторію відповідно до отриманих рекомендацій. Окрім цього, Moodle дозволяє викладачам створювати тести з варіативною складністю, адаптовані під рівень знань студентів, а також включати професійно орієнтовані завдання, що сприяє поєднанню мовної та фахової підготовки.

Одним із ефективних підходів є використання тестів із динамічним рівнем складності. Наприклад, тестова система аналізує відповіді студента та відповідно до отриманих результатів змінює складність наступних запитань. *Це дозволяє запобігти перевантаженню здобувачів із базовим рівнем знань, одночасно мотивуючи більш підготовлених до поглибленого вивчення матеріалу.*

Такий підхід сприяє не лише більш об'єктивному оцінюванню рівня знань, а й забезпечує адаптивне навчання, коли тестування виконує функцію не лише контролю, а й розвитку [3, с. 77]. Завдяки цьому здобувачі освіти отримують персоналізовану траєкторію опанування іноземної мови, де прогалини у знаннях заповнюються додатковими завданнями, а високий рівень підготовки підкріплюється більш складними завданнями. Цей аспект особливо важливий для студентів комп'ютерних спеціальностей, які часто мають нерівномірний рівень мовної підготовки, проте потребують ефективного засвоєння англомовного професійного контенту.

Також перспективним є використання тестів, що інтегрують професійні кейси (Test Case). О. Сєваст'янова, І. Шама, досліджуючи кейс-тестинг в процесі загальнопедагогічної підготовки майбутніх учителів, розглядають такий вид контролю як модель професійної ситуації, яка дає змогу майбутнім фахівцям розвивати вміння аналізувати освітні процеси, критично оцінювати педагогічні явища, застосовувати наукові методи для їх дослідження та презентації, а також навчає ефективно працювати з інформацією та знаходити оптимальні рішення професійних проблем [5, с. 53].

Вважаємо, що такий інструмент контролю є ефективним і для оцінювання студентів комп'ютерних спеціальностей. Зокрема, для майбутніх фахівців з інформаційних технологій можна розробити завдання на аналіз технічної документації англійською мовою, корекцію фрагментів програмного коду з інструкціями іноземною мовою чи вирішення кейсів, що базуються на комплексному застосуванні професійних знань і мовної компетентності [1]. Такі

завдання не лише оцінюють мовні знання, а й сприяють розвитку професійних навичок, оскільки дають студентам змогу опрацювати матеріал, який вони можуть зустріти у своїй майбутній професійній діяльності. Професійні кейси також допомагають закріпити терміни та вирази, притаманні конкретній галузі, забезпечуючи ефективнішу інтеграцію мови у професійний контекст.

Крім того, персоналізовані тести можуть включати адаптивні підказки та пояснення, що уможлиблюють засвоєння нового матеріалу у процесі самостійного виконання завдань. Даний підхід сприяє індивідуалізації освітнього процесу, адже кожен суб'єкт навчання отримує зворотний зв'язок, який враховує його рівень знань та потреби. Таке використання тестування перетворює його з інструменту контролю на ефективний засіб навчання, мотивуючи здобувачів освіти до самостійного пошуку рішень і поглибленого вивчення матеріалу. У результаті навчання стає більш гнучким і персоналізованим.

Отже, на нашу думку, персоналізоване тестування сприяє ефективному засвоєнню іноземної мови студентами комп'ютерних спеціальностей, враховуючи їхній рівень знань, професійні інтереси та індивідуальні особливості навчання. Поєднання адаптивних алгоритмів, інтеграції професійних кейсів і можливостей цифрових платформ робить тестування не лише засобом оцінювання, а й інструментом активного навчання. Це підвищує мотивацію здобувачів освіти, розвиває їхню автономність і забезпечує практичну значущість здобутих знань.

Список використаних джерел

1. Kugai K., Vyshnevskaya M. Foreign language competence of non-philological students: problems and solutions. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. Том 10: Науковий діалог у категоріях миру та війни: колективна монографія / наук. ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін-Ужгород-Перемишль: Посвіт, 2023. С. 105—117. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/25291>
2. Кугай К.Б. Індивідуальні стилі навчання як чинник ефективності іншомовної підготовки студентів комп'ютерних спеціальностей. *Освіта. Інноватика. Практика : науковий журнал*. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2024. Т. 12, № 9. С. 35—39. URL: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i9-005>
3. Лещенко М. Технології персоналізованого навчання для розвитку мовленнєвої компетентності студентів. *Переяславські студії з лінгвістики та лінгводидактики*: зб. наук. пр. Переяслав : УГСП, 2023. Вип. 1(1). (Серія «Методика навчання іноземних мов і перекладу»). С. 76—78. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738385/1/Leshchenko_tezy%20Perejaslav-75-78.pdf
4. Модульне середовище освітнього процесу КНУТД. *Сайт КНУТД*. URL: <https://msnp.knutd.edu.ua/>
5. Севаст'янова О. А., Шама І. П. Кейс-тестинг як засіб контролю в процесі загальнопедагогічної підготовки майбутніх учителів. *Освіта та педагогічна наука*. 2020. № 2 (174). С. 45—57. URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9650/Sevastianova%2c%20Shama.pdf?sequence=1&isAllowed=y>